

Lk 2

Vallavanema veerg

Lk 3

Öös on muuseumi

Lk 5

Kui kuld vallutas
Halliste rahvamaja

Lk 8

Võorkeelte päev
Halliste koolis

Lk 9

Õpiränne, mis rikastas
rohkem kui vaid
teadmistega

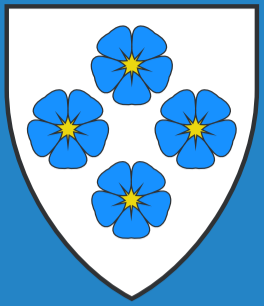
Septembrist tuleb Mulgi Sõna tasuta kõikidesse post- kastidesse

Tuletame meelde, et endise korra järgi ilmub vallaleht veel kuni juulikuuni. Augustis Mulgi Sõna ei ilmu ning alates septembrist jõuab see Omniva otsepostituse abil juba kõigisse Mulgi valla postkastidesse.

Sellega seoses on ajutiselt suletud Omnivas võimalus Mulgi Sõna tellida. Septembrist tellimisvõimalus naaseb, kuid kasutama peavad seda vaid need, kes tellivad lehte teistesse Eesti omavalitsusüksustesse. Nende jaoks hakkab siis uuesti toimima senine tellimissüsteem.

Kõik, kes on juba jõudnud teha vallalehe aastatellimused, saavad sügisel vallas taotleda üle makstud kuude eest tagasiarvestust. Lehe postkasti jõudmiseks alates septembrist ei pea mitte midagi tegema ei need, kes Mulgi Sõna tellisid, ega ka need, kes seda tellinud pole.

MULGI SÕNA TOIMETUS

MULGI VALLA LEHT

MULGI SÕNA

Mulgi vallon om ää! Tule ja jää!

NR 5 (92) MAI 2026

Kuskil peab kokkukõla leitama

Abja naiskoor Õbeäidsme tähistas 11. aprillil Abja kultuurimajas 15. tegevusaastat piduliku kontserdiga „Kuskil peab kokkukõla leitama”. Juubeliõhtu tõi kokku hulgaliselt muusikasõpru ning saal oli rahvast tulvil. Pidulikul sündmusel esitati nii tuntud Eesti koorilaule kui ka uuemaid palu, mis publiku sooja vastuvõtu pälvisid.

Juubelikontserti rikastasid ka külaliskollektiivid. Lavale astus Karksi-Nuia naiskoor Maimu, dirigent Ivi - Heljo Harju kelle laulud töid saali sooja ja südamliku meeleolu. Lisaks pakkus publikule elamuse Viljandist pärit meeskoor Sakala ansambel Topelt Hellad Kellad, dirigent Liisi Toomsalu, kelle energiline ja lõbus kava leidis kuulajate seas elavat vastukaja.

Õbeäidsme 15. sünnipäev.

FOTO: RAUL VALGISTE

Pärast kontserti jätkus õhtu meeleoluka koosviibimisega. Külalistele pakuti torti ja kohvi ning jagati mälestusi möödunud aastatest. Vest-

lustes meenutati koori algusaegu, ühiseid esinemisi ning toredaid hetki laulureisidelt. Koori dirigent Külli Salumäe tänas lauljaid ja toetajaid, rõhutades, et just ühte-

hoidmine ja armastus muusika vastu on aidanud kollektiivil nii pikate käia.

Juubeliõhtu kinnitas, et Abja kultuurimaja naiskooril on tugev koht

kogukonna kultuurielus ning indu jätkata ka tulevikus.

MERITAR VÖRO
naiskoor Õbeäidsme laulja

„Mulk kuulup püünele“ teguderohke ja särav teine hooaeg

Näiteringi „Mulk kuulup püünele“ teine hooaeg on olnud põnev, teguderohke ning täis esinemisrõõmu. Sügisel tõime taas lavale mulgikeelse näidendi „Majake tormivarjuks“. Mulgi keel on Kitzbergi koolis au sees ning teatritegevuse kaudu püüame hoida ja väärtustada oma rikkalikku kultuuripärandit.

Hooaja üheks meeldijavamaks ettevõtmiseks oli osalemine suurlavastuses „Sõnade seemnest tärnanud“, kus kehastusime hetkega hundikarjaks ning lõime loitsude abil lavale isikupärased ja mõjusad karakterid. Viljandimaa koolinoorte teatripäeval astusime

üles August Kitzbergi 170. sünniaastapäevale pühendatud lavalooga „Piibelehe-neitsi“. Meie esinemist tunnustati eriliselt kujunduse ja kostüümide, hoogsa mängulusti ning tõepäraste karakterite eest.

Hooaeg jätkub esinemistega – juba 5. mail astume üles A. Kitzbergi nimelise gümnaasiumi 1.–4. klasside ees ning 8. mail rõõmustame Karksi-Nuia lasteaias peret lavalooga „Piibelehe-neitsi“.

Suur tänu kõigile lapsevanematele, kes on alati valmis abikäe ulatama, kaasa mõtlema ja kaasa elama. Teie toetus on meile hindamatu! Südamlik tänu Janek Rahestele ja Janar Vill-

Noored näitlemishuvilised on täis nakatavat tegutsemislusti.

FOTO: HANNA-LAUREN LOIT

bachile abi eest dekoratsioonide valmimisel.

Ja loomulikult August Kitzbergi nimelise gümnaasiumi 15 näit-

lejat 1.–4. klassist. Teie julgus, loovus ja siiras mängurõõm on see, mis paneb iga loo laval elama. Rõõm koosloomisest

kannab meid innuga ka järgmisse hooaega.

ELE VILLBACH
näiteringi juhendaja

VALLAVANEMA VEERG

Kätte jõudnud maikuu sillutab teed oodatud suvesoojale ning toob endaga kaasa looduse kiire tärkamise. Kevad on kahtlemata vastuoluline aeg – kord paitab meid soe päike, kord tuletab jahe tuul meelde oma kohalolu. Sellest hoolimata on õhus tunda uut energiat ja tegutsemistahet. Hoovid ja aiad saavad korrastatud, teed täituvad jalutajate ja ratturitega ning kogukondlik elu muutub üha elavamaks.

Hea meel on tõdeda, et ka valla igapäevatoos liiguvad mitmed olulised ettevõtmised edasi. Käesoleval kevadel ja suvel pöörame suuremat tähelepanu teede korrashoiule. Välja on kuulutatud hanked nii kruusakattega teede remondiks, tolmutõrjeks kui ka pindamistöedeks, et parandada liiklemistingimusi. Korrastatud on supluskohad ja uuendatud palliplatse ning peagi valmib rannavõrkpalliväljak Nuia järve äärde. Samuti on ettevalmistamisel mänguväljakutele uute atraktsioonide rajamine.

Lisaks taristule on oluline panustada inimeste tervisesse ja liikumisharjumustesse. Kevadine sammuvõistlus „Mõnus sumin sammudes“ on saanud sooja vastuvõtu ning rõõmustab, et paljud on leidnud motivatsiooni rohkem liikuda. Sellised algatused annavad võimaluse panustada oma heaolusse lihtsal ja kättesaadaval viisil.

Positiivse märgina võib välja tuua ka selle, et riigi kantselei poolt tellitud uuringu kohaselt püsib kohalike omavalitsuste usaldus jätkuvalt kõrgel tasemel. See näitab, et tehtav töö on inimestele oluline ja märgatav. Usaldus on vastutus, mis kohustab meid jätkama läbimõeldud ja tasakaalukate otsuste tegemist.

Paraku tuleb rääkida ka murekohtadest. Riigile kuuluva ettevõtte Omniva otsus sulgeda alates 14. juunist Abja-Paluoja ja Karksi-Nuia postipunktid on selgelt lühinägelik ning piirkondlikku arengut kahjustav samm. Kaotame kaks olulist teenusepakkujat, mis on seni olnud paljudele elanikele vajalikud. Selline otsus ei arvesta maapiirkondade eripära ega inimeste tegelikke vajadusi ning jätab mulje, et tegemist on osaga laiemast suunast, mis võib olla seotud ettevõtte

erastamise ettevalmistustega. Regionaalselt vaadates on see väga kahetsusväärne areng, mille mõju ulatub kaugemale pelgalt teenuse kadumisest.

Jätkame tööd selle nimel, et Mulgi vald oleks elujuline, hooliv ja arenev paik.

Soovin kõigile kaunist, tegusat ja rõõmurohket kevadet!

IMRE JUGOMÄE
vallavanem

KÜSK avab kevadel mitmeid taotlusvoore vabaihendustele

Sihtasutus Kodanikuühiskonna Sihtkapital (KÜSK) avab kevadel mitmeid taotlusvoore, mis toetavad vabaihenduste arengut ja rahvusvahelist koostööd.

Kõige esimesena avaneb 17. aprillil vabaihenduste arenguhüpet ettevalmistav taotlusvoor, kuhu saab taotlusi esitada kuni 10. maini. Sellele järgnevad lähiajal ka vabaihenduste arenguhüppe ning rahvusvahelise suuna taotlusvoored, mille täpsemad avamiskuupäevad selguvad aprilli lõpu poole.

Arenguhüppe taotlusvoor

Arenguhüpet ettevalmistava taotlusvooru eesmärk on aidata vabaihendustel oma tegevust analüüsida ning kavandada edasist arengut. Toetuse abil saab koostada näiteks arengukava, tegevusplaani, kommunikatsiooni- või äriplaani, millega siis arenguhüpet sooritama minna. Maksimaalne toetussumma on 4000 eurot ning omafinantseeringut ei nõuta.

Arenguhüppe taotlusvoor on suunatud juba läbimõeldud arenguplaanide elluviimisele. Toetust saavad taotleda organisatsioonid, kes teavad, millises suunas soovivad are-

neda – olgu selleks näiteks nähtavuse suurendamine, oma tulu kasvatamine või meeskonna võimekuse tõstmine.

Arenguhüppe toetuse maksimaalne suurus on 25 000 eurot ning omafinantseering peab olema vähemalt 5% taotletavast summast. Arenguhüpet ettevalmistavas voorus osalemine ei ole arenguhüppe taotlemise eelduseks.

2024. aastal toetati arenguhüpet ettevalmistavas voorus ligikaudu 30 projekti, mille tulemusel valmisid muu hulgas arengukavad, äriplaani ja tegevuskavad. Arenguhüppe taotlusvoorst sai toetust ligi 20 projekti, mille raames arendati organisatsioonide tegevusvõimekust ja loodi uusi lahendusi kogukondades.

Rahvusvahelise koostöö toetused

Kevadel on oodata ka rahvusvahelise suuna taotlusvoorede avanemist. Taotlusvoor koosneb kolmest konkursist: reisi- toetused, välisprojektide omaosaluse toetus ning rahvusvaheliste katusorganisatsioonide sündmuste toetus Eestis.

Reisitoetused on mõeldud Eesti vabaihenduste rahvusvahelises koostöös osalemise toetamiseks.

Toetust saab kasutada näiteks rahvusvahelistel kohtumistel, koolitustel või koostööprojektides osalemiseks, et tuua Eestisse uusi teadmisi ja kogemusi ning tugevdada vabaihenduste rolli rahvusvahelisel tasandil.

Välisprojektide omaosaluse toetusega aidatakse Eesti vabaihendustel osaleda rahvusvahelistes koostööprojektides. Toetust kasutatakse projekti omafinantseeringu katmiseks või antakse kindla summalist toetust juhul, kui projektileping on sõlmitud välisrahastajaga. Toetuse ülemäär projekti kohta on 10 000 eurot.

Rahvusvaheliste katusorganisatsioonide sündmuste korraldamise toetus, mille kaasabil toimus 2025. aastal näiteks Tallinnas Euroopa robootikanädala fookusüritus ning julgeoleku ja kodanikuühiskonna konverents, aitab tuua Eestisse rahvusvahelisi koostööpartnereid, teadmisi ja kogemusi. Toetatakse Eestis toimuvate rahvusvaheliste suursündmuste korraldamist, mis suurendavad Eesti kodanikuühiskonna nähtavust ja loovad uusi koostöövõimalusi. Toetuse ülemäär on 12 000 eurot taotluse kohta, kuid mitte rohkem kui 25% sündmuse

koguelarvest.

Kõigi selle vooru toetuste eesmärk on arendada Eesti vabaihenduste rahvusvahelist koostööd, soodustada teadmiste ja kogemuste vahetust ning suurendada Eesti kodanikuühiskonna tuntust maailmas.

KÜSKi taotlusvoorede kohta saab lähemalt lugeda KÜSKi kodulehelt: <https://kysk.ee/>

Samuti tasub jälgida KÜSKi Facebooki lehte, kus jagatakse infot taotlusvoorede avanemise ja oluliste tähtaegade kohta.

Eelmainitud taotlusvoorede tingimused on kirjas Riigi Teatajas määrustes:

„Vabaihenduse arenguhüpet ettevalmistava ja arenguhüppe toetuse andmise tingimused ja kord“

„Kodanikuühiskonna rahvusvahelise koostöö toetamise tingimused ja kord“

Lisaks on kuni 3. maini avatud Kogukonnafondi taotlusvoor, mille eesmärk on suurendada kogukondade ja korteriühistute kriisivalmidust, arendada kogukondlikku koostööd ning tugevdada kohalike omavalitsuste ja kogukondade ühist tegutsemist kriisilukordadeks valmistumisel. Kogukonnafondi kohta leiab infot: <https://kysk.ee/kof26>

Omniva sulgeb 14. juunist Abja-Paluoja ja Karksi-Nuia postipunktid

Postivõrgu kaasajastamise käigus sulgeb Omniva 14. juunist madala külastatavuse tõttu Abja-Paluoja ja Karksi-Nuia postipunktid Mulgi vallas. Paki- ja postiteenused jäävad piirkonnas kättesaadavaks ka edaspidi.

Kui 2025. aastal liikus Abja-Paluoja postipunkti kaudu keskmiselt 6 pakki päevas, siis Abja-Paluoja pakiautomaadi kaudu liikus keskmiselt 31 saadetist päevas. Karksi-Nuia postipunkti kaudu liikus keskmiselt 5 pakki päevas, Karksi-Nuia pakiautomaadi kaudu 57 pakki päevas.

„Inimeste tarbimisharjumused on selgelt muutunud, postiasutuste külastatavus on kiires languses ja postiasutused ei tule enam

ots-otsaga kokku, sest inimesed eelistavad kasutada pakiautomaate. 2026. aasta jooksul viime postivõrgu ühiskonna muutunud vajadustega paremini kooskõlla, vähendades kõikjal Eestis postiasutuste arvu ja suurendades pakiautomaatide arvu,“ selgitas Omniva postiasutuste võrgu juht Lylian Peek.

Paki- ja postiteenused jäävad Mulgi valla elanikele kättesaadavaks ka edaspidi. Nii kodumaiseid kui ka rahvusvahelisi pakke saab saatmiseks registreerida Omniva iseteeninduses mobiililäbis või veebis aadressil minu.omniva.ee. „Iseteeninduses näeb klient kõiki oma saatmisel ja saabumisel pakke, saadetise teekonda, hetkesuuna ja tõenäolist saabumisaega. Klient saab ise muuta paki väljastuspunkti või

pikendada hoiuaega,“ lisas Peek.

Pakke saab Mulgi vallas teele panna ja vastu võtta lisaks Karksi-Nuia ja Abja pakiautomaatidele ka Halliste ja Mõisaküla pakiautomaatidest, mis asuvad kõik kohalike Coopi kaupluste juures.

Postmarkide müüki jätkab Karksi-Nuias senine postipunkti pidaja Eva Lilled ning Abja-Paluoja Büroopluss kauplus. Samuti toimuvad hetkel läbirääkimised postmarkide müüki võtmiseks kohalikes Coopi ja Grossi kauplustes.

Lähim postkontor asub Viljandis aadressil Reinu põik 7. Kõik Omniva postiasutuste, pakiautomaatide, lepingulistest postmarkidest edasimüüjate ja kirjakaardide asukohad leiab siit: <https://www.omniva.ee/>

asukohad.

Samuti pakub Omniva personaalset postiteenust – võimalust kutsuda postikuller enda koju või tööle. Teenus on loodud inimeste jaoks, kes ei saa või soovi digilahendusi kasutada, samuti on see hea lahendus liikumisraskustega inimestele. Kulleri vahendusel saab tarbida kõiki samu teenuseid, mida postkontoris – osta postmarke jt tarvikuid, saata ja vastu võtta kirju ning universaalteenuse pakke, tasuta arveid ja tellida perioodikat. Personaalse postiteenuse saab tellida Omniva koduleheküljelt, info@omniva.ee või telefonil 664 3330.

„Soovime kõigile Mulgi valla elanikele edukat üleminekut uutele postiteenuste lahendustele,“ sõnas Lylian Peek.

Allikas: OMNIVA

MULGI SÕNA

Mulgi valla leht
Väljaandja: Mulgi Vallavalitsus
Lehe pani kokku Üllar Priks
Küljendaja: Merike Kask
Trükk: Vali Press OÜ
Tiraaž: 1050 tk
Otsepost Mulgi vallas: Omniva
Leht ilmub kord kuus (välja arvatud augustis).

Juuni lehe kaastööde esitamise tähtaeg 22. mai.
Info tellimise, reklaamide ja kaastööde kohta: mulgivald.ee/ajaleht

Avaldatud artiklite ja teadete sisulise korrektuse eest vastutavad autorid.
Toimetusel on avaldamisel õigus kaastöid vajadusel lühendada ja redigeerida.

Öös on muuseumi

16. mail toimub taas rahvusvahelise muuseumiöö tähistamine. Kord aastas, laupäeval maiõhtul on muuseumid avatud tavapärasest hilisemal ajal, et tähistada üle-euroopalist muuseumiööd. 2009. aastal oli esimene kord, mil muuseumiöödi viidi läbi üle-eestiliselt ja igal aastal teevad Eesti muuseumid sündmuse teoks koos Eesti Muuseumiühinguga. Eelmisel, 2025. aastal oli huvilistele avatud enam kui 220 muuseumi ja muud külastuspaika ning Muuseumiööst võttis osa üle 66 000 muuseumisõbra.

Kõik muuseumiööd on kantud kindlast teemast, mis valitakse ca pool aastat varem – kõikidel muuseumidel on võimalus teha ettepanekuid ja hääletada. Esimesel korral, 2009. aastal oli muuseumiöö juhtlauseks „Öös on asju”. Järgmised muuseumiööde teemad olid 2010. aastal „Öös on lugusid”, 2011. aastal „Öös on ardeid”, 2012. aastal „Öös on kino”, 2013. aastal „Öös on inimesi”, 2014. aastal „Öös on tähti”, 2015. aastal „Öös on muusikat”, 2016. aastal „Öös on laineid”, 2017. aastal „Öös on mängu”, 2018. aastal „Öös on pidu” ja 2019. aastal „Öös on mustreid”, 2020. aastal „Öös on aega”, 2022. aastal „Öös on unistusi”, 2023. aastal „Öös on liikumist”, 2024. aastal „Öös on vabadust” ja 2025. aastal „Öös on raamatut”.

2026. aasta muuseumiöö kannab teemapealkirja „Öös on hääli!”. Miks just hääled?

Käesoleva aasta teema on mitmetähenduslik, poeetiline ja tõlgendamisruumi pakkuv. Muuseumid on kuulamise ja mõtestamise paigad – siin kohtuvad eri ajad, hääled

ja vaatenurgad. Usume, et iga hääli loeb. Mõni sosistab, mõni hõikab, mõni kõlab valjult üle põlvkondade. See teema pakub võimalust uurida, keda me kuuleme ja kuulame ning keda mitte: kelle lood, arvamused ja kogemused jäävad kõlama ning kelle hääled on aja jooksul summutatud.

Muuseumiöö teema valisid muuseumitöötajad ja muuseumiöö huvilised üle Eesti. Nagu juba traditsiooniks on saanud, tehti seda ka tänava kahes osas. Oktoobrikuus paluti muuseumitöötajatel esitada teemaettepanekuid järgmise aasta muuseumiööks. Oma ideid pakkus välja 40 inimest, ühtekokku tehti 57 erinevat teemapakkumist. Esimeses voorus selget teemafavoriiti ei kujunenud. Enim kordusid sõnad „hääli” (3) ja „tehnikat” (3), ülejäänud teemasid nimetati üks või kaks korda. Suur osa välja pakutud märksõnadest rõhutasid inimeseks olemist, soojust ja koosolemise väärtust ning inimestevahelise mõistmise ja sidususe tähtsust („Öös on...” „headust”, „kogukondi”, „hoolivust”,

„lahkust”, „sõpru”, „tundeid”, „inimest”).

Mitmed väljapakutud märksõnad seostusid otseselt muuseumitöoga ning viitasid soovile väärtustada muuseumide avalikkusele enamasti varjatud, kuid olulist osa tööst: kogude täiendamist, säilitamist ja restaureerimist, aga ka pärandi ja teadmiste hoidmist (näiteks „muuseumitöötajat”, „hoidjat”, „koguhoidjat”, aga miks mitte ka „tehnikat”).

Kõige enam kordunud motiiviks kujunes „Öös on hääli”, mis viitab nii kuulamisele ja kommunikatsioonile kui ka sisenemisele ja ühiskondlikule häälestusele. See on mitmetähenduslik, poeetiline ja tõlgendamisruumi pakkuv teemavalik.

Muuseumiühingu juhatus valis lõpphäälestusele teemad, mis on piisavalt üldised, selged ja aktuaalsed. Hea teema on raamistusena lõõvalt mõjus, kuid võimaldab erilmelistel muuseumidel leida fookusteema raames just endale sobilik tõlgendusviis.

Seetõttu jäi teise vooru kolm teemat: „Öös on usaldust”, „Öös on hääli”

Muuseumiöö toimub iga ilmaga. Pilt on tehtud 2022. aastal.

FOTO: ANU LAARMANN

ja „Öös on tööd”. Enim – 53,3 % häälestest – kogus teema „Öös on hääli”. Muuseumiöö teise vooru hääletusse panustas 214 inimest.

Kuidas näidata öös hääli?

Iga muuseum saab valitud teema raames mõelda välja programmi, mis neile kõige paremini sobib. „Öös on hääli!” pakub teema avamiseks mitmekülgseid võimalusi – võib viidata nii üksteise kuulamisele kui ka muuseumide kui institutsioonide avatusele käsitleda erinevaid vaatenurki ja seisukohti.

Vastavalt tehtud kokkulepetele on sel aastal muuseumiöö sulgemisaegu kaks: kell 21 ja kell 23. Muuseumiöö sissepääsutasu on üks euro.

Kõikide muuseumiööl avatud mäluasutuste ja programmide kohta leiab infot muuseumiöö kodulehelt.

(Kasutatud info: *Eesti Muuseumiühing; Anu Viltrop - MTÜ Eesti Muuseumiühingu tegevjuht*)

Muuseumiöö Mõisaküla muuseumis

Mõisaküla muuseum on osalenud alates 2010. aastast, kui teema „Öös on lugusid” raames oli huvilistel võimalus vaadata Viljandi muuseumi kogusse kuuluvat lapsmuumiat.

Käesoleval aastal on muuseum avatud kell 9–21 ja kogu päeva kehtib pilet hinnaga üks euro. Ainult sellel päeval saab vaadata raamatunäitus „Hääled loodusest”, mille

koostamisele aitab kaasa Mõisaküla raamatukogu. Käsidresiinisõidu võimalus raudteel kuni kella 20.30-ni.

Kell 21 suundume õõmatkale „Kuulame looduse hääli”. Kogunemine muuseumi ees alates kell 20.45. Matk kestab umbes üks tund.

Rohkem infot on võimalik vaadata muuseumiöö kodulehelt www.muuseumiöö.muuseum.ee/programm/, kus on näha kõiki osalevaid muuseumi ja nende pakutavaid programme ja seda eraldi maakondade kaupa.

Viljandimaal osaleb üheksa mälu-, kultuuri- ja huvitegevusega seotud asutust.

ANU LAARMANN

Mõisaküla muuseumi juhataja

Tänu sõnad Uue-Kariste lilleilu loojatele

Juba mõnda aega on Uue-Kariste külaelanikud ja külalised saanud nautida kaunist kevadist õiteilu. Vaikselt, kuid järjepidevalt on saanud traditsiooniks, et justkui võluväl ilmuvad sügisel krüsanteemid ja kevadel võõrasemad kaunistama Uue-Kariste rahvamaja treppi ning selle ümbrust.

Vähestele on aga teada, et selle südantsoojendava teo taga peituvad meie oma kogukonna toimekad liikmed. Siinkohal tahangi tänada Metsakuru aiandi peremeest Henri Helemäed annetatud lillede eest ning Merle Mõtsnikku märkamise ja idee elluviimise eest.

Küllaltki uue kogukonna liikmena tunnen siirast rõõmu nähes sellist hoolivust ja soovi oma elukeskkonda ühiselt parendada. Suur tänu teile!

KRISTI PARTS

FOTOD: LOORE-LII SOOMELT

Halliste

OTSIB OMA KÜLAVANEMAT!

Kas Hallistes võiks olla inimene, kes aitab kogukonna hääle paremini kuuldavaks teha ja külaelu rohkem käima lükata?
Nüüd on võimalus see koos ära otsustada.

Ootame kõiki Halliste aleviku elanikke külavanema valimise koosolekule!

Aeg: 6. juunil kell 11.00

Koht: Halliste rahvamaja

Külavanem on kogukonna esindaja, kelle poole saab pöörduda murede ja ideedega. Tule kohale, mõtle kaasa ja anna oma hääli! Võid ka ise kandideerida või esitada kandidaadi. Osalema on oodatud kõik vähemalt 16-aastased Halliste elanikud (rahvastikuregistri järgne elukoht või kinnisvara Hallistes).

Koosoleku kokkukutsuja: MTÜ Kogukonna Käed
Kontakt: Merle Aren, tel 58127062

Kui kuld vallutas Halliste rahvamaja – showtantsurühm tähistas 30. sünnipäeva

25. aprillil täitus Halliste rahvamaja rõõmu, muusika ja tantsuga – Halliste showtantsurühm tähistas oma 30. tegutsemisaastat. Juubelipidu kujunes meeleolukaks ja rahvarohkeks sündmuseks, kus saal oli publikust tulvil.

Õhtu stiiliks oli kuldne ja sädelev – seekord oli sära rohkem kui kunagi varem. Naljatlades võis arvata, et Temu on selle peo nimel pea tühjaks ostetud – nii kostüümide kui ka dekoratsioonide osas.

Üheks oodatumaks osaks oli juubilaride – showtantsurühma Aerodünaamilised – etteaste. Kuue tantsuga anti publikule läbilõige rühma aastatepikkusest loominguist, tuues lavale nii nostalgiat kui ka tänapäevast energiat. Veel enne üritust valdas tantsijaid väike ärevus – kardeti, kas publikut jagub –, kuid saali täitnud rahvahulk hajutas need kahtlused kiiresti.

FOTO: KATRIN KASEMETS

Täna tegutseb rühm viieliikmelisena: Laine Pedaja, Made Kotkas, Signe Eller Kohjus, Moonika Kutser ja Pille Kommer. Väike, kuid pühendunud koosseis on kandnud rühma läbi aastakümnete.

Õhtu juhtis Lauri Pedaja, kes on Aerodünaamilistega justkui koos üles kasvanud. Ta sidus õhtu tervikuks, tuues sisse nii

humorit kui ka isiklikke meenutusi.

Lisaks juubilaridele astus lavale ka showtantsurühm SHOWTIME. Õhtu visuaalse külje lõi Toomas All ning muusikalise poole eest vastutas Ain Arula. Õnnitlustega astusid üles ka kõik Halliste rahvamaja isetegevuslased.

Kuid see juubel ei räägi

ainult ühest õhtust, see räägib 30 aastast pühendumusest, sõprusest ja liikumisrõõmust.

Rühma lugu sai alguse ajast, mil rahvamajas puudus aeroobikaring, kuid huvi selle vastu oli suur. Laine Pedaja võttis väljakutse vastu ning peagi täitus saal naistest, kes soovisid liikuda ja koos aega veeta.

„Ja siis tuli mõte – kevadpidu on tulekul, miks mitte teha üks tants? Näitame abikaasadele ja rahvale, miks me oleme siin koos käinud. Kõik ei jäänud, aga need, kes jäid – neist saigi alguse meie lugu.“

Nii sündis esimene tants „Ruska ja vodka“ – oma kätega kokku pandud kostüümide ja suure tahtmisega.

Aastate jooksul on rühm olnud oodatud esineja paljudel sündmustel – jaanipäevadel, vallapäevadel, aastalõpupidudel ning ka arvukatel erasündmustel, kuhu neid ikka ja jälle tagasi kutsutakse. Nende etteasted ei piirdu kunagi vaid tantsuga – alati käib kaasas ka korralik hulk rekvisiite, lausa mitu autotäit. Ning aja jooksul on ka pereliikmetest saanud justkui rühma maskotid, kes ühel või teisel moel alati kaasa löövad.

Mõned lood on saanud lausa legendaarseks, näiteks „Banaan on parem kui õlu“, mille maskid,

loodud Eve Maasepp poolt, on vastu pidanud pea kolm aastakümnet.

Juubeliõhtu ei sündinud ainult laval, selle õnnestumisse panustasid paljud. Silmailu pakkusid kaunid lilleseaded Eva Jassikult, peoliste maitsemeeli rõõmustas juubelitort Popsi köögist ning kõik need hetked jäädvustas fotograaf Katrin Kasemets.

Juubeli puhul olid õnne soovima tulnud valla esindajad, pikaajased toetajad, fännid ja vilistlased. See kinnitas, et rühma tähendus kogukonnas ulatub palju kaugemale tantsulavast.

Halliste showtantsurühma 30 aastat on lugu julgusest alustada, tahtest jätkata ja rõõmust koos teha. Ning nagu juubeliõhtu näitas – see lugu ei ole veel kaugelki lõppenud.

DEILY TATAR

Halliste rahvamaja juhataja

Uue-Kariste klubi 60+ sai aprillis taas kokku

Heiki Alpi õnnitlemine sünnipäeva puhul.

Anna ja Lehty (esiplaanil) "tantsimas".

Klubi 60+ aprillikuu koosviibimine 16. aprillil algas leinaseisakuga, sest meie klubi liige Harri Saimre lahkus meie hulgast pärast pikka ja rasket võitlust haigusega. Tartu ja Viljandi haigla arstid püüdsid anda endast parima, kuid päästa ei suutnud nemadki.

Rohkete lillede ja südamlike õnnesoovidega tervitasime aprillis sündinud kolme klubi liiget:

Heiki Alpi, Lembi Tani ja Lehty Nõlvakut.

Külla oli seekord kutsutud Anu Liesment, kes pani meie auväärse klubi pensionärid tantsima. Tema õpetatud tantsustiil oli küll lihtsam kui praegu teleprogrammis populaarsust võitvas saates "Laul vs. tants" nähtud, kuid pakkus siiski lõbusat elevust. Tantsusamme tuli teha erineval moel toolil istudes.

Ester Härmsalu jagas

klubilistele kasulikke näpunäiteid, kuidas orienteeruda Mulgi vallas pakutavate sotsiaaltoetuste süsteemis. Saime teada, missuguste toetuste saamiseks on vajalik esitada kirjalik avaldus ja milliste jaoks seda tarvis ei ole.

Veel tuli juttu paljusid inimesi tabanud pettustest. Tele- ja raadiosaadetes on küll palju kordi räägitud, kuidas vältida petukõnede ohvriks langemist, kuid ikka ja

jälle ilmub teateid ohvrite suurtest rahalistest kahjustest. Ka meie klubis toimus sel teemal elav arutelu, sest mitmele klubiliikmele on petised helistanud. Kogenud petturid oskavad mõjutada inimesi, väites näiteks, et kellegi lähedasega on juhtunud õnnetus ja olukord

vajab kiiret lahendust, teatud summat sularahas või pangaülekanne. Paljudel juhtudel pakutakse võimalust teenida kergesti lisatulu. Tegelikult on eesmärk saada teada PIN-koode, et pääseda tühjendama ohvri pangakontot. Alati tuleb ka vanemaealistel hoida pea

külmana ja meeles pidada, et olgu need pakkumised nii ahvatlevad kui tahes, kiire rikastumine ei ole võimalik. Igal juhul tuleb hoiduda võõrastele oma pangaandmeid avaldamast.

AIMUR TALU

klubi 60+

Teine sünnipäevalaps Lembi Tani.

Tantsuõpetaja Anu Liesment.

FOTOD: AIMUR TALU

Mis on seksuaalne väljapressimine internetis ja kuidas see lapsi ohustab

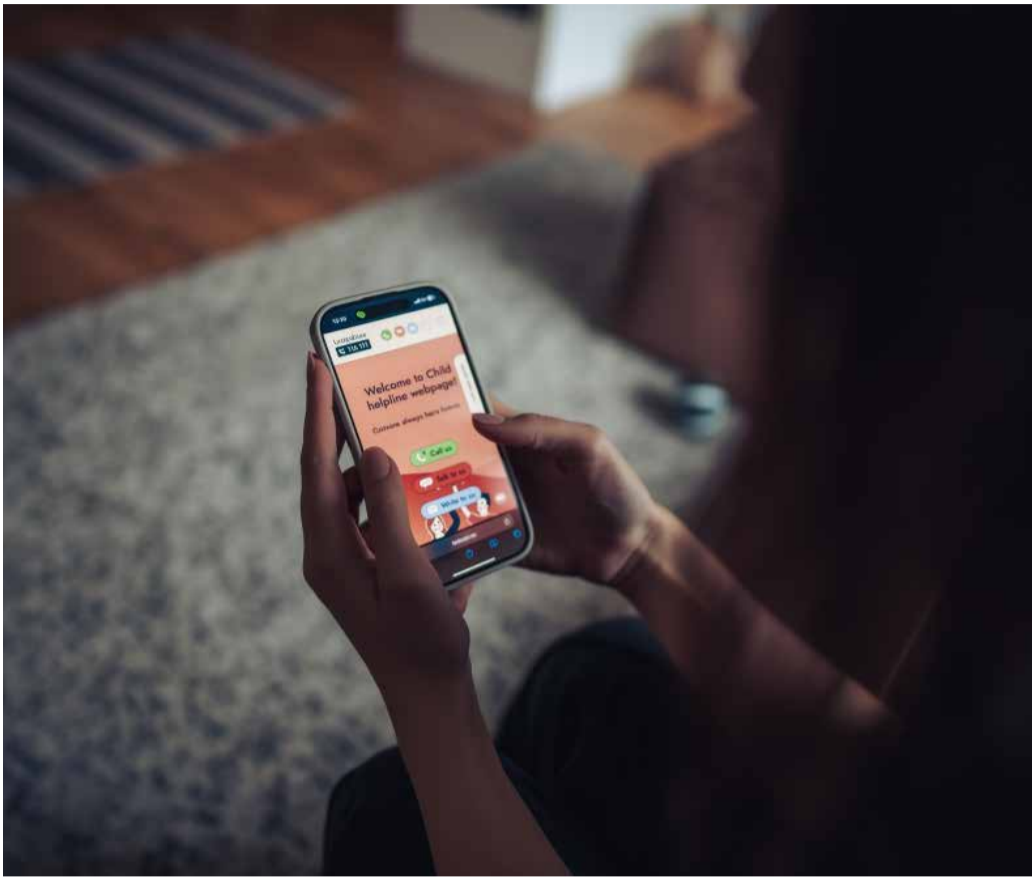

FOTO: VIRGO HAAN

Seksuaalne väljapressimine on olukord, kus inimest ähvardatakse tema intiimsete piltide, videote või vestluste avaldamisega, et sundida teda midagi tegema, raha maksma või saatma uut paljastavat materjali. Sisuliselt on tegu seksuaalse väärkohtlemisega. See on kiiresti leviv oht, mis puudutab eriti lapsi ja noori. Uuringud näitavad, et soovimatu seksuaalse sisuga pöördumine laste poole on veebis aina rohkem levinud.

Selgitab sotsiaalkindlustusameti lasteabi teenuse juht **Kristiina Kaldma**.

Kuidas seksuaalne väljapressimine tavaliselt algab?

Toon kaks näidet lasteabisse tulnud pöördumistest:

13-aastane Maarja* tutvus Snapchatis poisiga, kes tundus algul sõbralik ja tore. Poiss tundis Maarja vastu huvi, tegi talle komplimente ja pakkus tähelepanu, millest tüdruk oli ammu puudust tundnud. Peagi muutusid vestlused intiimsemaks. Kui poiss palus Maarjal saata foto oma paljastest rindadest, tegi tüdruk seda. See tundus talle ühtaegu põnev ja meelitatav. Kuid siis muutus

poisi toon ähvardavaks ja ühel hetkel kirjutas ta: „Kui sa ei tee, mida ma ütlen, panen su alastipildid koos su nime ja andmetega internetti.“ Hirm ja häbi sundisid Maarjat vaikima. Ta ei julgenud asjast oma vanematele rääkida ega teadnud, kuidas olukorrast välja pääseda. Alles siis, kui survestamine muutus talumatuks, pöördus ta lasteabi poole.

15-aastane Max* tutvus TikToki tüdrukuga, kes paistis olevat temavanune. Vestlus muutus kiiresti intensiivsemaks ning peagi koliti Telegrammi, mis näis privaatsem. Tüdruk saatis esmalt endast intiimseid pilte ja julgustas Maxi sama tegema. Kui Max lõpuks ühe pildi saatis, muutus suhtlus järsku: sõbralikkus asendus ähvardustega. Poisilt nõuti raha ning öeldi, et muidu saadetakse foto temast klassikaaslastele ja vanematele. Max sattus paanikasse ega julgenud alguses mitte kellelegi juhtunud rääkida. Alles mitu päeva hiljem otsustas ta lasteabi poole pöörduda. Hiljem selgus, et saadetud pildid tüdrukust olid tehisarvutuse abil loodud võltpildid (ingl. deepfake), et poissi löksu meelitada.

Seksuaalne väljapressimine (ingl. sextortion ehk sexual extortion) algab

sageli veebipeibutamise (ingl. online grooming) kus toimepanija loob esmalt usaldusliku kontakti ja suunab seejärel suhtlust järk-järgult intiimsemaks. Kui laps on saatnud endast intiimse pildi või video, võib peibutamine kiiresti asenduda ähvardustega ja väljapressimisega.

Seksuaalse väljapressimise puhul ei ole tegemist pelgalt ähvardamisega, vaid sihipärase manipuleerimise ja psühholoogilise survega, mis võib ohvri turvatunnet ja enesehinnangut pikaks ajaks kahjustada. Mõnel juhul muutub seksuaalne väljapressimine eriti jõhkraks: ohvrilt nõutakse enda, lähedaste või lemmiklooma vigastamist.

Kus sellised kurjategijad tavaliselt tegutsevad?

Kurjategijad tegutsevad seal, kus noored igapäevaselt suhtlevad – sotsiaalmeedias, mänguplatvormidel ja vestlusrakendustes. Seksuaalne väljapressimine ei alga tavaliselt kohe ähvardustega. Esmalt luuakse ohvriga usalduslik kontakt: kasutatakse võltpilte, esinetakse eakaaslasena, jagatakse näiliselt isiklike lugusid ja tekitatakse tunne, et tegemist on erilise suhtega. Kui ohver saadab intiimse pildi, muutub suhtlus hetkega

Sageli pole väljapressijaks üksik inimene, vaid organiseeritud võrgustik, mis sihib lapsi ja noori üle maailma.

Kui levinud see Eestis on?

Käin palju koolides rääkimas ning juba 10-12-aastased lapsed tunnistavad, et midagi sarnast on juhtunud nende sõprade või tuttavatega. See näitab, et lapsed puutuvad kahtlase ja ohtliku sisuga ning häiriva suhtlusega internetis kokku väga varakult.

See kuritegu on levinum, kui sageli arvatakse. PPA ja Kantar Emori 2024. aasta uuringust selgus, et paljud Eesti lapsed puutuvad internetis seksuaalse sisuga kokku juba algklassides ning teismeeas kirjeldatakse soovimatuid sõbrakutseid, komplimente ja piltide küsimist sageli kui tavapärase osa veebisuhtlusest. Uuringu intervjuudes töid just 12-13-aastased tüdrukud esile, et mehed otsivad suhtlusrakendustes nendega tutvust ja küsivad pilte. Noorte sõnavaras esines ka mõiste *sugar daddy* (suhkruis ehk mees, kes toetab rahaliselt või kingitustega nooremat kaaslast (ingl. *sugar baby*) vastutasuks romantilise või seksuaalsuhte eest).

Uuringus osalenud eksperdid rõhutasid, et noored võivad küll arvata, et oskavad kahtlast suhtlust ära tunda, kuid pärast intiimse pildi või video jagamist võib olukord kiiresti muutuda. Sellest võib saada survevahend, millega hakatakse noort ähvardama ja kontrollima ning peibutamine võib kasvada seksuaalse väljapressimiseks.

EU Kids Online'i 2025. aasta uuringu järgi on 14 protsendilt 9-16-aastastest lastest viimase aasta jooksul küsitud seksuaalse sisuga sõnumit, pilti või videot. Seda juhtub ka nooremate lastega: 9-10-aastaste seas on selliseid kogemusi 8%. Tüdrukud puutuvad sellega kokku sagedamini

kui poisid ning vanuse kasvades risk suureneb. See näitab, et teismeeas kasvab oht sattuda seksuaalse sisuga pöördumiste, peibutamise ja väljapressimise sihtmärjiks.

Eestis jõuab politseini vaid umbes 5% juhtumitest, mis puudutavad intiimsete fotode jagamist ilma inimese nõusolekuta.

Miks lapsed vaikivad?

Vaikimine on seksuaalse väljapressimise puhul väga levinud. Lapsed ja noored ei julge sageli rääkida, sest kardavad vanemate reaktsiooni, tunnevad häbi ja süüd ning arvavad, et on ise olukorra põhjustanud. Ometi annab just vaikimine kurjategijale võimu. Ka lootus, et nõudmiste täitmine lahendab olukorra, on enamasti vale – väljapressimine ei kao, vaid jätkub.

Kuigi seksuaalne väljapressimine toimub enamasti veebis, on selle mõju väga reaalne. Ohvrid tunnevad ärevust, hirmu, süütunnet ja häbi, mis hakkavad mõjutama kooliskäimist, keskenmismõist, suhteid ja enesehinnangut.

Veebis toimuv seksuaalne väärkohtlemine võib olla lapse jaoks eriti raske, sest kord jagatud pildid või videod võivad jääda pikaks ajaks ringleva. See tähendab lapse jaoks pidevat hirmu, et need võivad igal hetkel uuesti välja ilmuda ja jõuda tuttavate, sõprade või koolikaaslasteni. Teadmatus, kes on pilte näinud või edasi jaganud, võib hoida lapse pikalt ärevuses ning kahjustada tema turvatunnet, enesehinnangut ja suhteid teistega. Just seepärast võib veebis toimuv vägivald mõjuda pikaajalisemalt kui ühekordne füüsiline vägivald. See ei pruugi lapse jaoks kunagi päriselt läbi saada, vaid võib hirmuna ikka ja jälle tagasi tulla.

Millised võivad olla väljapressimise tagajärjed?

Rahvusvahelised uu-

ringud näitavad, et äärmuslikel juhtudel võivad tagajärjed olla traagilised. 2025. aastal Ameerika Ühendriikides tehtud uuringu järgi koges iga seitsmes seksuaalse väljapressimise ohver ennast kahjustavaid või suitsiidseid mõtteid. Iga kuues seksuaalse väljapressimise ohver oli 12-aastane või noorem.

Mis on parim kaitse selle vastu?

Kuna seksuaalne väljapressimine levib just nendes keskkondades, kus noored igapäevaselt suhtlevad, on parim kaitse teadlikkus. Me peame sellest rääkima. Noored ei pruugi alati mõista, kuhu riskantne käitumine välja võib viia, ega uskuda, et oht võib puudutada ka neid endid. Just seetõttu on lapsevanemate ja lastega töötavate spetsialistide roll eriti oluline – tuleb mitte ainult kehtestada reeglid, vaid luua ja hoida lastega turvalist ja usalduslikku suhet, et laps julgeks rääkida ka siis, kui midagi on juba juhtunud.

Lastele ja noortele tuleb selgitada, et internetis suhtlemisel peab olema sama ettevaatlik nagu päriselus. Võõrale ei jagata oma täisnime, vanust, aadressi ega muid isiklike andmeid ning tundliku sisuga pilte – sama kehtib ka veebis, kus inimene teisel pool ekraani ei pruugi olla see, kellenäe ta end esitleb. Kui keegi teeb veebis seksuaalse sisuga lähenevuskatseid, tuleb suhtlus kohe katkestada, kasutaja blokeerida ja rääkida juhtunust usaldusväärsele täiskasvanule. Vajadusel tuleb pöörduda politsei poole või võtta ühendust lasteabiga.

Ööpäevaringselt saab helistada lasteabi tasuta telefonile 116 111 või kirjutada veebivestluses www.lasteabi.ee.

* ohvrite nimed on muudetud

KRISTIINA KALDMA
sotsiaalkindlustusameti
lasteabi teenuse juht

Viljandimaal toimusid Räägime Lastest koolitusgruppid

Viljandimaal on viimase kahe aasta jooksul toimunud neli Räägime Lastest lähenemise koolitusgruppi, millest on osa võtnud tugispetsialistid, õpetajad, ning teised laste ja perede heaoluga tegelevad spetsialistid. Koolitused on toonud piirkonda uue ja koostöise viisi, kuidas toetada lapsi ja peresid juba varakult – enne, kui väikestest muredest kujunevad suuremad raskused.

Räägime Lastest on vaimse tervise raskusi ennetav, tõendus põhine lähenemine. Tegemist ei ole programmiga, vaid praktilise tööriista ja vestlusviisiga, mida spetsialistid saavad oma igapäevatoos kasutada. Selle abil luuakse koostöösild lapsevanema ja haridusametuse või spetsialisti vahel, et lapse ümber olevad täiskasvanud mõistaksid üksteist ning tegutseksid koos lapse heaolu nimel.

Lähenemise keskmeks on rahulik ja hinnanguvaba vestlus õpetaja või tugispetsialisti ning lapsevanema vahel. Vestlusel räägitakse lapse igapäevaelust ja arengust, peresuhetest ja kodusest keskkonnast, õppimisest, lapse meeleolust ja emotsionaalsest heaolust ning sotsiaalsetest suhetest. Oluline on, et tähelepanu ei ole ainult muredele, vaid ka sellele, mis lapsel ja perel juba hästi toimib. See loob usaldust ja aitab

Kolmanda grupi lõpuseminar.

FOTO: KARIN KIILASPÄ

alustada koostööd enne, kui probleemid süvenevad.

Koolitusi juhendas Peaasi.ee koolitaja ning Viljandi Perepesa juhataja Karin Kiilaspä, kelle sõnul aitab Räägime Lastest lähenemine näha last ja peret tervikuna. „Kui võtta aeg rahulikuks ja struktureeritud vestluseks, saab märgata nii lapse tugevusi kui ka neid kohti, kus ta võib vajada rohkem tuge. Sageli leiavad pered ise väikesed, kuid olulised sammud, mis aitavad last toetada,“ selgitas Kiilaspä.

Koolituste praktilises osas harjutati, kuidas vestluste abil kaardistada lapse igapäevaelu, märgata tugevusi ja võimalikke riskikohti ning leppida kokku konkreetsete sammutud lapse toetamiseks.

Süüdlaste otsimise asemel keskendutakse sellele, mida saab teha edasi – koos. Räägime Lastest aitab õpetajal ja vanemal näha teineteist partnerina, kes jagavad vastutust lapse heaolu eest.

Osalejad tõid välja, et vestlused kulgesid rahulikult ja loomulikult ning aitasid hoida selget fookust. Mitmed jagasid, et said vestluste kaudu perede kohta rohkem teadmisi, mis toetavad ka igapäevast tööd lastega. Eriti väärtuslikuks peeti tugevustele keskendumist, mis on vanematele jõustav ja tasakaalustab olukordi, kus tähelepanu kipub saageli jääma ainult lapse keerulisemale käitumisele.

Ühe lasteaiaõpetaja kogemus ilmestas hästi lähenemise praktilist

väärtust. Praktika raames pidi ta läbi viima kaks vestlust, kuid oli neid teinud juba viis ja plaanis järgmisi. Küsimusele, miks ta neid nii palju teeb, vastas ta: „Vanemate tagasiside on nii positiivne, neile väga meeldis, mulle meeldis – miks siis mitte teha.“

Räägime Lastest lähenemise mõju on uuritud ka rahvusvaheliselt ning tulemused näitavad, et selline ennetav ja koostöine lähenemine aitab vähendada vaimse tervise raskuste kujunemist. Kui lapse vajadustest, tugevustest ja toetusvõimadustest räägitakse koos ja avatult, jõuab abi varem kohale ning nii lapsed kui ka täiskasvanud tunnevad end kindlamalt.

Peaasi.ee laste ja perede heaolu suuna juhi

Triin Raudseppa sõnul on oluline, et lapse toetamine ei jääks ühe inimese kanda. „Hea koostöö ei pea tähendama suurt lisatööd – sageli piisab ühest teadlikust vestlusest. Kui vanemad, õpetajad ja tugispetsialistid tegutsevad koos, tekib päriselt toimiv tugivõrgustik, kus vastutus on jagatud ja sammud on selged,“ ütles Raudsepp.

Koolituste korraldamist Viljandimaal toetas haridusametuse tervisedendaja Kristi Kiiman. Tema sõnul on piirkonnas tehtud oluline samm koostöö suunas: „Viimase kahe aasta jooksul on Viljandimaal selle lähenemisega saanud tuttavaks juba ligi 70 pühendunud spetsialisti. See on suur samm hoolivama ja teadlikuma koostöö suunas laste ja

perede toetamisel.“

Koolitused on loonud aluse ühise keele tekkeks, mis aitab spetsialistidel ja peredel paremini koostööd teha. Samas nähakse, et järgmine oluline samm on mõelda, kuidas lähenemist järjepidevalt kasutada ja siduda see igapäevase tööga.

Räägime Lastest koolitus andis osalejatele ühise keele ja selge tööriista, mis aitab varakult märgata, rahulikult rääkida ja teadlikult koos tegutseda. Kui lapse ümber olevad täiskasvanud oskavad sama kaarti lugeda, saab lapse turvaline teekond alguse juba esimesest vestlusest.

Mis on Räägime Lastest?

- tõendus põhine, vaimse tervise raskusi ennetav lähenemine;

- praktiline tööriist (mitte programm), mida saab kasutada igapäevatoos;

- struktureeritud vestlus lapsevanema ja spetsialisti või õpetaja vahel;

- sobib haridus-, sotsiaal- ja tervishoiuvaldkonnas töötavatele inimestele;

- mõeldud kõigile peredele, kus kasvab 0–18-aastane laps.

Vestluse eesmärk on mõista, kuidas lapsel läheb, ja leida koos viise, kuidas teda toetada.

TRIIN RAUDSEPP

Peaasjad MTÜ
Laste ja perede heaolu
suuna juht

Abja mälumäng lõpetas hooaja

I koht – võistkond Tuhalaane.

FOTO: LAURI SEPP

9. aprillil kogunes Abja kultuurimajja mälumängusõpru koduvallast ja kaugemaliki, et maha pida Abja mälumängu viimane kuues voor. Omavahel võtsid mõõtu 13 võistkonda. Voor oli tasavägine, 3. koha selgitamiseks läks

vaja lausa kolme lisaküsimust.

I koht Tuhalaane (Enn Sarv, Viivika Sarv, Anneli Anijärv, Enn Kauber, Jaan Kukk), II koht Öbeäidsme (Made Kotkas, Kersti Purg, Liisi Rääbus, Aime Riivik, Harro Riivik), III koht

Räägud (Eve Raska, Marje Kaaremaa, Anu Laas, Ilga Suurmets, Art Õun). Esikolmiku mängijad said kaela medalid. Finaalvoorus ootas kõiki osalejaid väike meene – Abja mälumängu pastakas ning kaetud oli ka kohvilaud.

Suur tänu osalemast võistkonnad Akord, Õhupall, Meelespea, Sakala, Mulgi Abja VV (vaprad ja väledad), Valed Vastused OÜ, Kilvarid, Mõigu Mekk, Mõisnikud, Saapaküla.

Suur tänu Lauri Sepp, Enno Liiber ja Rein Mägi küsimuste koostamise eest!

Kohtume taas uuel hooajal – olete kõik oodatud!

ÜLLE RÕIGAS

Maletajad tõmbasid hooajale joone alla

19. aprillil toimus Abja kultuurimajas Mulgi Male viimane IV etapp, kus selgusid 2026. aasta võitjad. Seekord oli võistlustules 16 osalejat.

Üldvõitjaks tuli Rein Ruus, kellele järgnesid

Aivo Joamets ning Art Õun. Noortest oli parim Luca Luisk, teisele kohale tuli Kennet Kangro ning kolmanda koha sai Sören Liidres.

Naistest oli parem, nagu alati, Eha Lihtne.

Suur tänu Mulgi vallale turniiri toetamise

est ning tänu ka Abja kultuurimajale võõrustamast.

Malehuviliste järgmine kokkusaamine toimub 15. augustil, kui saab teoks Karksi Ratsu nimeline võistlus.

AIVO JOAMETS
turniiri korraldaja

Süda töötab sinu jaoks iga päev. Kas sa teed tema heaks piisavalt?

Aprillis tähistati Eestis taas südamekuud. See ei ole lihtsalt järjekordne kalendrikampaania, vaid meeldetuletus väga tõsisest probleemist: südame- ja veresoonehaigused on Eestis endiselt peamine surmapõhjus. Igal aastal sureb nende tõttu ligikaudu 7200 inimest. See tähendab peaaegu iga teist surma.

Kuigi statistika võib tunduda karm, ei ole see lootusetuse lugu. Maailma Südameföderatsiooni hinnangul on vähemalt 80 protsenti südame- ja veresoonehaigustest ennetatavad. See tähendab, et igapäev elust on võimalus midagi muuta oma igapäevaelus.

Meie süda töötab vahetpidamata. Ööpäevas teeb see ligikaudu 100 000 lööki, elu jooksul umbes 2,8 miljardit. Mida tugevam on süda, seda efektiivsemalt ta töötab ja seda vähem ta kulub. Süda on lihas ning nagu

iga teine lihas, mis kasutades tugevamaks muutub. Liikumine ei ole südamele lisakoormus, vaid hooldus.

Paraku kipume mõtlema, et treening tähendab midagi äärmuslikku: maratoni, jõusaali, Ironmani või piinavat eneseületust. Tegelikult ei vaja süda kangelastegusid. Ta vajab järjepidevust. Regulaarset kõndimist. Jalgrattasõitu. Trepist minekut. Tempokat liikumist, mis paneb sind natuke hingeldama.

Norra teadlased uurisid 56 000 terve täiskasvanu andmeid ja leidsid, et juba üks kõrge intensiivsusega treeningkord nädalas vähendas südamehaigustest tingitud suremust naistel 51 ja meestel 39 protsenti, võrreldes nendega, kes jätkasid tavapärasel elustiilil. Treening ei pea olema maraton. Piisab sellest, kui süda saab korra nädalas veidi suurema koormuse.

Ometi elame ühiskonnas, kus liikumine tuleb päevakavasse eraldi pla-

neerida, sest loomulikkude liikumist jääb järjest vähemaks. Tööl istume, autos istume, kodus istume. Väsimuse korral puhkame sageli istudes. Nii kujunebki olukord, kus keha on loodud liikuma, kuid eluviis sunnib paigale.

Lisandub stress. Stress ei ole ainult peavalu ja unetus. Krooniline stress tõstab vererõhku, kiirendab pulssi ja kurnab organismi. Just siis, kui liikumine aitaks kõige rohkem, lükatakse see sageli edasi. Öeldakse, et pole aega, pole jõudu, pole tuju.

Tegelikult on just neil hetkedel liikumist kõige enam vaja. Liikumine katkestab selle nõiarinigi – treening langetab stressihormoonide taset, aktiveerib endorfiiinisüsteemi ja parandab une kvaliteeti. Keha, mis saab regulaarselt liikuda, ei reageeri stressile nii intensiivselt ja taastub kiiremini.

Hea uudis on see, et alustama ei pea maratoni-

FOTO: CANVA

nist. Maailma Terviseorganisatsioon soovib täiskasvanutel liikuda nädalas vähemalt 2,5 tundi mõõduka intensiivsusega. See on 21 minutit päevas. Kuid isegi sellest vähem on parem kui mitte midagi. Südant aitab tervena hoida regulaarne liikumine – kõndimine, rattasõit, ujumine, tantsimine, aiandus –, vähemalt üks intensiivsem treeningkord nädalas, istumise vähendamine, piisav uni ning tervislik toitumine.

SA Liikumisharrastuse

kompetentsikeskuse ja Turu-uuringute AS läbi viidud üleriigilise liikumisuuringu andmetel täitis 2025. aastal WHO liikumissoovituse vaid 46 protsenti Eesti täiskasvanutest. Enam kui pooled ei liigu tervise hoidmiseks piisavalt. Samal ajal maksab Tervisekassa südame- ja veresoonehaiguste ravi ja ravimite eest aastas ligi 243 miljonit eurot.

Meie tervisesüsteem ravib, kuid tervist ei loo haigla ega retsept. Tervist kujundavad igapäevased

valikud: kas minna jala või autoga, kas valida lift või trepp, kas teha paus ekraanist või jätkata istumist.

Süda ei vaja kord aastas tähelepanu, vaid iga päev hoolt. Mitte homme. Mitte järgmisest esmaspäevast. Täna. Iga samm loeb. Iga jalutuskäik loeb. Iga liikumiseks tehtud otsus loeb.

HENEK TOMSON

SA Liikumisharrastuse kompetentsikeskuse teadusjuht

Amserve Viljandi TEHNOÜLEVAATUS

Pargi 3b, Viljandi | E-R 7.30–20.00

KUI SINU MASINAPARGIS ON:

- Sõiduauto (M1)
- Kerghaagis (O1, O2)
- ATV (LM)
- Kaubik (N1)
- Mootorratas (L)
- Traktor ja haagis (T, R)

JA SEE VAJAB TEHNOÜLEVAATUST, OLED OODATUD.

Traktoritele ja nende haagistele tehnoulevaatus kohapeal. Kohalesõidutasu ülevaatus hinnale ei lisandu.

Teenindame nii elavas järjekorras kui ka eelbroneerimisega: amservauto.ee/broneeri või 650 2175

Mati Orav
tehnoulevaataja
5621 3926

Valju Lillmaa
tehnoulevaataja
5698 4286

AMSERV
amservauto.ee/viljandi

Karksi 10.-12. JUULI
KARKSI KIHELKONNAPÄEVAD 2026

10. JUULIL KELL 19
KARKSI PEETRI KIRIK
KEILA KIRIKU SEGAKOOR „MIKAEL“ JT.
KONTSERT „SÜDAMEST JA MEELEST“

10. JUULIL ALATES KELL 17
KODUKOHVIKUD

11. JUULIL KELL 9.00–15.00
KARKSI-NUIA KESKVÄLJAKUL
LAADALAVA SIMMAN
SELLE SUVE LAAT

AN-MARLEN
SELLE SUVE PIDU
11. JUULIL KELL 20.00
KARKSI ORDULINNUSES
DAGÖ

HEDVIG HANSON
EAÖK KIRIKUS 12. JUULIL
KELL 16.00

LÕOTSANÕOBID
RETRO kiirabi

Piletinfo:
• Eelkooliealine (k.a 6a) tasuta
• 7-16a õpilane eelmüügist 15€; kohapeal 20€
• (Üli)õpilane/pensionär eelmüügist 15€; kohapeal 25€ (soodustust tõendava dokumendi alusel)
• Tavapilet eelmüügist 25€; kohapeal 35€

ticketer

KOKTEILI-BAAR
TUISU TOPS

Lisainfo tel:
+372 58376587

Võõrkeelte päev Halliste koolis

25. märtsil peeti Halliste koolis võõrkeelte päeva, mille eesmärk oli ühendada erinevaid kultuure ning suunata õpilasi väärtustama keelte ja rahvaste mitmekesisust.

Juba esmaspäevast alates sai koolimaja fuajees uuendada 5.–9. klassi õpilaste plakatikonkursi „Minu unistuste reis“ raames valminud töid. Kokku esitati 23 plakati, millest kolm parimat said ka eraldi tunnustatud. Töid võis teha nii ükski, koos sõbraga kui ka terve klassiga. Värvikaid ja väljendusrikkaid plakateid oli palju ning ülesanne pakkus rõõmu nii õpilastele kui ka õpetajatest koosnenud žüriile.

Võõrkeelte päeval kolmanda tunni ajal olid kõik 5.–9. klassi õpilased palutud aulasse, kus õpetaja Rain viis läbi ingliskeelsete lausete „oksjoni“. Parimad selgitati välja ühishääletuse teel. Seejärel korraldasid õpetaja Marita ja Kristi vahva viktoriini, milles õpilased said proovile panna oma teadmised erinevate keelte ja kultuuride kohta.

Krõbedate kanapirukate valmistamine lapsevanemate Ersy Aquino-Ploom'i ja Janice Lazo Liivaku eesvedamisel.

FOTO: KRISTI TUPITS

1. klassi õpilased esinevad inglise keelse näidendiga.

FOTO: RIINA LINASTE

Neljanda tunni ajal oli aula 1.–4. klasside päralt. Õpetaja Rain koos 1. klassi õpilastega oli ette valmistanud inglise keelse näidendi „Beauty and the Beast“. Lisaks mängiti mitmeid põnevaid liiku-

mismänge, mis juhatsid õpilasi võõrkeelte mitmekesisuse maailma.

Päeva üks meeldejäävamaid hetki leidis aset kooli sööklas, mis oli sel päeval kujundatud filipiinipäraseks köögiks.

Toitu valmistasid lapsevanemad Ersy Aquino-Ploom ja Janice Lazo Liivak. Aasiapäraseid nuudlid ja mango magustoit maitsesid kõigile.

Maitserännak jätkus 7. tunni ajal toimunud töötoas, kus kõik huvilised said Ersy ja Janice'i juhendamisel valmistada krõbedaid kanapirukaid.

Aitäh kõigile osalejatele ja korraldajatele! Päev oli meeleolukas, tegus ja täis avastamisrõõmu.

KRISTI TUPITS
soome keele õpetaja

Noorte seas on nikotiini tarvitamine tõsine mure, kuid lahendus pole hirmutamise

E-sigarettide ja nikotiinipatjade tarvitamine noorte seas on Eestis jõudnud tasemeni, mis teeb murelikuks nii tervishoiutöötajad kui lapsevanemad. Olukord on tõsine, kuid noorte käitumist ei muuda hirmusõnumid, vaid usalduslik suhe ja järjepidev selgitustöö.

Hiljutine rahvusvaheline kooliõpilaste riskikäitumise uuring, mille korraldas 37 riiki koondav teadusvõrgustik ESPAD (European School Survey Project on Alcohol and Other Drugs), näitab, et Eesti 15–16-aastaste seas on e-sigareti kasutamine üks Euroopa kõrgemaid. Meist eespool on vaid Ungari ja Slovakkia.

See statistika kinnitab seda, mida koolides igapäevaselt nähakse. Õpilased tarvitavad järjest varasemas eas ja aina sagedamini erinevaid nikotiinivõtteid. Erinevalt mõnekümne aas-

ta tagusest ajast, kus turul olid ainult tavasigaretid, on praegustel lastel ja noorukitel palju rohkem ahvatlusi, eeskätt just e-sigarettide ja nikotiinipatjade näol.

Hirm ei kasvata vastutust

Olgugi et üldjuhul olakse teadlikud nikotiini negatiivsest mõjust tervisele, siis kurjaga ja ähvardamisega noori positiivses suunas mõjutada ei saa. Teismeiga on aeg, kus käskudele ja keeldudele tekib kergesti vastureaktsioon. Hirm võib tekitada ajutise reaktsiooni, kuid ei kujunda püsivat ja teadlikku valikut. Loengud stiilis „see rikub su kopsud ära“ või šokeerivad pildid ei muuda teismelise käitumist. Noored teavad üldiselt, et tegemist ei ole tervisliku tootega. Probleem ei ole teadmiste puudumises, vaid põhjustes, miks nad seda siiski proovivad või kasutavad.

Oluline on noorukitele meelde tuletada, et vastutus oma tervise eest lasub eelkõige igal inimesel en-

dal ning nende tänastest otsustest ja valikutest sõltub suurel määral see, kui täisväärtuslikuks kujuneb nende täiskasvanuiga.

Kodune vundament määrab

Iga koolilapse jaoks peaks kodu olema koht, kus ta saab tunda end vabal ja turvaliselt. Oluline on luua keskkond, kus noor saab rääkida oma valikutest ilma hukkamõistu olemas, julgeb ta tulla ka siis, kui on juba proovinud või sattunud sõltuvuse lähedale. Tugeva vundamenti lapse vaimseks ja füüsiliseks arenguks loob kindel nädalakava, piiratud ekraaniaeg, regulaarne liikumine, piisav puhkus, tervislik ja mitmekesine toitumine ning head suhted eakaaslastega. Mida rohkem aega kulub ekraanides, seda vähem jääb ruumi päris kogemustele ja suhetele. Võtke õhtuti aega, et perekeskis oma päevast rääkida – mis rõõmustas, mis teeb muret.

Sellest on igale pereliikmele väga palju abi, kui päriselt kuulatakse ja tunatakse siirast huvi teineteise tegemiste vastu. Ka ühised tegevused vabal ajal loovad turvatunnet ja sidet.

Ainult koos tegutsedes on muutus võimalik

Laste ja noorte varajase nikotiinivõtte tarvitamise ennetamiseks on hädavajalik, et kõigil tasanditel teadvustataks probleemi tõsidust. Rahvatervist silmas pidades on kindlasti eesmärk noorukite nikotiinivõtte ja ka muude uimastite tarvitamise algust võimalikult kaua edasi lükata. Siin saab sisulisi muutusi tekkida vaid juhul, kui kogu ühiskond teeb selle nimel tööd n-ö ühe mütsi all.

E-sigarettide populaarsus on seotud laiemaga kultuurilise ja sotsiaalse kontekstiga – nähtavus sotsiaalmeedias, maitsed, lihtne kättesaadavus. Seetõttu peab ka ennetus olema järjepidev ja mitmetasandiline.

August Kitzbergi nimeline
Gümnaasium
KUTSUB
6. LEND, 16. LEND, 41. LEND
Olete oodatud August Kitzbergi
nimelise Gümnaasiumi teemant-,
kuld- ja hõbelennu aktusele
20. juunil 2026 algusega 12.30
kooli aulas.
Jaak Israel
direktor

AUGUST KITZBERGI NIMELISE
GÜMNAASIUMI
Lõpuaktused
PÕHIKOOL (9. KLASS)
12. juuni 2026 kell 16.00
GÜMNAASIUM (12. KLASS)
20. juuni 2026 kell 14.00
Karksi-Nuia Kultuurikeskuses

Abja
Gümnaasiumi
lõpuaktused
9. klass 12. juunil kell 15.00
12. klass 19. juunil kell 15.00
Aktused toimuvad Abja Kultuurimajas

17. oktoobril 2026 ootab
Abja gümnaasium
kõiki endiseid ja praeguseid koolipere
liikmeid kooli kokkutulekule ja
renoveeritud
koolimajaga
tutvuma.
Täpsem info sündmuse sisu ja ajakava kohta
avaldatakse lähijal, aga **kuupäev tasub juba
praegu kalendrisse ära märkida!**

Õpiränne, mis rikastas rohkem kui vaid teadmistega

Erasmus+ õpirände akrediteeringu toel käisid 22.–25. aprillil August Kitzbergi nimelise Gümnaasiumi seitse õpilast ja kolm õpetajat Soome vanimas linnas Turus, kus meid võõrustas Luolavuori kool. Nelja päeva jooksul saadi osa nii õppetegevustest kui ka kultuurielamustest.

FOTOD: NATALIA CHERNIKOVA

Õpirände keskseks eesmärgiks oli kiusamise vähendamine, mille nimel töötasid õpilased koos Soome eakaaslastega, luues ühiselt plakateid ja kokkuleppeid turvalise ja toetava keskkonna kujundamiseks. Programmis põimusid arutelud praktiliste ja loovate tegevustega – toimusid jäämurdjamängud, kooli tutvustamine, rühmatööd, soome keele õppimine ning küpsetamine, samuti mängiti jalgpalli ja mölkky't ning lauldi karaoket. Koolipäevade

lõpus anti üksteisele tagasisidet, mis näitas, kui palju selle lühikese ajaga oli õpitud ja kogetud.

Meid võeti vastu äärmiselt soojalt – kogu programm oli põhjalikult läbi mõeldud ning külalislahkus siiras. See peegeldus ka Soome üldises elurütmis: rõõmsad ja avatud inimesed nii koolis kui teeninduses ei jäänud märkamata. Pole ime, et Soomet peetakse maail-

ma üheks õnnelikumaks riigiks – seda oli näha ka koolilaste silmis.

Hariduslikus mõttes pakkus Soome koolisüsteem mitmeid huvitavaid tähelepanekuid. Õpe on seal praktilisem ja mängulisem, rõhk on koostööl ja iseseisval mõtlemisel. Silma torkas ka suur hulk meesõpetajaid ning see, et õpilastel on iga ilmaga ja igal aastaajal pikad õuevahetunnid. Samas panid meie õpilased kiiresti tähele ka erinevusi koolitoidus – olles harjunud AKG sööklas pakutava mitmekesise valikuga, osati seda nüüd uue pilguga hinnata.

Muidugi ei puudunud reisist ka avastusretked väljaspool kooli. Helsingis külastasime Sea Life'i, kus kalandushuvilised õpilased said elamusterohke kogemuse, ning jalutasime üle uhiuue, 1,19 km pikkuse maailma pikima jalakäijate sila. Turus jalutasime igal õhtul linna ajaloolistel

tänavatel, külastasime Turu lossi ja bioloogiamuuseumi. Tagasiteel mahutasime reisipäeva kavasse ka Vantaas asuva teaduskeskuse Heureka, mis pakkus põnevaid avastusi sarnaselt Eesti Ahhaa keskusele. Ning loomulikult oli kogemus omaette tormisel merel laevasõit koju.

Sellised õpiränded annavad lisaks teadmistele palju enamat – arendavad kultuuriteadlikkust, tolerantust, keeleoskust, silmaringi, iseseisvust ning julgust. Õpetajatena usume, et nende kogemuste tegelik väärtus avaneb õpilastele ajapikku.

Koju jõuame rikkamatena – mitte ainult teadmiste, vaid ka uute sõprade ja vaatenurkade poolest. Reisimine aitab hinnata olemasolevat ja rikastada seda teiste tegevustest õpituga.

DAIRE GORJATŠKO

Öökool 2026: uus formaat, uued kogemused ja väärt õppetunnid

Taavi Libe loengut pidamas.

FOTO: AKG ÕPILASESINDUS

2. aprillil toimus A. Kitzbergi nimelise gümnaasiumi 7.–12. klassi õpilastele traditsiooniline sündmus Öökool. Tegemist on erilise õhtuse koolipäevaga, mille eesmärk on pakkuda õpilastele tavapärasest õppetööst erinevaid, inspireerivaid ja silmaringi laiendavaid kogemusi läbi külalisesinejate ja loengute.

Sel aastal toimus Öökool varasemast erinevas

formaadis. Kui tavaliselt on ürituse keskmeks olnud töötoad, siis seekord said kõik õpilased osa ühisest loenguprogrammist. Laval astusid üles mitmekülgsed ja inspireerivad esinejad: Taavi Libe rääkis ajakirjandusest ja teletööst, Christin-Amani Kiivikas jagas oma teekonda spordis ning avas ausalt vaimse tervise ja noorelt emaks saamise teemasid. Psühholoog Julia Pavlova käsitles

vaimse tervise olulisust ning kohalik ettevõtja ja Mulgi vanem Priit Oks rääkis ettevõtlusest, sündmuste korraldamisest ja oma tegemistest. Esinejate valikut hinnati väga tugevaks ning nende lood pakkusid kuulajatele nii praktilisi teadmisi kui ka inspiratsiooni.

Lisaks õpilaste programmile toimus eraldi töötuba ka lapsevanematele ja õpetajatele, mida viis läbi naerukoolitaja Epp Priimägi. Naerukoolitus pakkus osalejatele vahetut ja mängulist kogemust. Esialgne kõhklus asendus kiiresti loomuliku ja vabastava meeleoluga.

Õhtu üldine korraldus sujus hästi. Ajakava oli graafikus ning suuri ootamatuid probleeme ei tekkinud. Samuti sai positiivset tagasisidet toetustest ning see, et julgeti katsetada uut formaati.

Samas tõi tänavune Öökool esile ka kitsaskohti. Osalejate arv oli varasemate aastatega võrreldes väiksem, mida seostati eelkõige ajastusega – üritus toimus päev enne suurt reedet. Kuna tavapäraselt on õpilastel järgmine koolipäev

e-õppepäev, siis sel korral oli see teistmoodi.

Kõige enam kõlas soov tuua tagasi töötubade formaat, kus õpilased saaksid rohkem liikuda, suhelda ja aktiivselt osaleda. Samas rõhutati ka, et uue lahenduse katsetamine oli vajalik ning andis väärtusliku kogemuse edaspidiseks planeerimiseks.

Kokkuvõttes võib öelda, et 2026. aasta Öökool oli väärtuslik katsetus. Positiivseks jäi inspireerivate esinejate tase, sujuv korraldus ning julge valmisolek proovida midagi uut. Järgnevatiks aastateks nähakse võimalust ühendada parimad osad mõlemast formaadist ning luua veelgi kaasaaravam ja mitmekesisem Öökooli kogemus.

Suur tänu toetajatele: Mulgi vald, Pildikompanii, WiseSoft, Popsi Kook, Ekelis Projekt, Pop Cafe, AKG vanematekogu ning A. Kitzbergi nimeline Gümnaasium ja AKG kokad. Teie panus aitas sellel õhtul teoks saada.

HANNA-LAUREN LOIT
huvijuht
AKG ÕPILASESINDUS

Noortekaart - rohkem võimalusi, vähem kulusid

Kas teadsid, et ühe kaardiga saad soodustusi üle terve Euroopa? Noortekaart (European Youth Card) on rahvusvaheline sooduskaart kuni 30 aastastele noortele. Noortekaardiga saad reisida soodsamalt, avastada uusi kohti ja võtta osa erinevatest üritustest. Samal ajal kogud väärt kogemusi ja kohtud uute inimestega. Seda kõike 36 riigis koos miljonite teiste Euroopa noortega.

Kaart annab ligipääsu enam kui 20 000 soodustusele. Nende hulka kuuluvad reisimine, majutus, kultuur, haridus, sport ning mitmesugused tooted ja teenused. Näiteks saad soodsamalt ööbida hotellides, käia väljas söömas, külastada kontserte, muuseumi ja teatrit või kasutada erinevaid teenuseid ja e-poode. Ka Eestis on valik juba päris lai.

Soodustusi saad näiteks Kalev Spas, Uulitsas, Cinamon kinos, Watch Wearis, Lemon Gymis, Brain Gamesis ning mitmetes veebipoodides. Uusi pakumisi lisandub pidevalt. Kõik soodustused leiad <https://noortekaart.ee/soodustused/> või myEYC äpist.

Noortekaardil on üle 38 aasta ajalugu ning seda kasutab täna enam kui 7 miljonit noort üle Euroopa. Kaarti tunnustatakse ka rahvusvaheliselt. Näiteks toetab selle eesmärke UNESCO, kuna see aitab noortel reisida, avastada uusi kultuure ja saada rahvusvahelisi kogemusi.

Kaardi tegemine on lihtne. Digitaalse Noortekaardi saad tellida Minu Kool keskkonnas (minukool.ee). Kaart kehtib 1 aasta ning on kohe pärast registreerimist kasutatav myEYC mobiiliäpis. MyEYC äpp hoiab kaardi alati sinu telefonis. Sealt näed enda lähedal olevaid soodustusi, saad infot uute võimaluste kohta ning leiad pakumisi ka reisil olles. Lisaks saad äpis kursis olla noorte võimaluste ja uudistega üle Euroopa. Noortekaart ei ole ainult soodustuste jaoks. See on võimalus reisida rohkem, kohtuda uute inimestega ning osaleda projektides või vabatahtlikus tegevuses. Nii kogud kogemusi, mis tulevad kasuks ka tulevikus. See on lihtne viis avastada maailma ja proovida uusi asju juba noorena.

7. juunil Mõisaküla piirilinnas

10. EESTI-LÄTI KEVADINE PIIRILINNALAAT

MÜÜJAD ÜLE EESTI- JA LÄTIMAA

Suur valik taimi, käsitööd ja muud põnevad laadakaupa

9.00 Laada avamine
12.00 Laada kontsert suveaias
16.00 Laada lõpetamine

Laadale registreerimine ja info:
5256049 Laine
kultuurimaja@moisakyla.ee

12-21-AASTASTE
MULGI VALLA NOORTE

Kevadball

2026

14. MAI KELL 17.30-21.00

KARKSI-NUIA KULTUURIKESKUSES

Fotobox, disko, seltskonnawängud jpm!

PILET: 5€

KOGUDUSTE TEATED

EELK KARKSI PEETRI KOGUDUSES

Ma tean, et mu Lunastaja elab,
ja Tema jääb viimsena põrmu peale seisma. li 19:25

- P, 3. mai kell 14** ARMULAUAGA JUMALATEENISTUS, kirikukohv pastoraadis.
P, 17. mai kell 14 TAEVAMINEMISPÜHA ARMULAUAGA JUMALATEENISTUS, kirikukohv pastoraadis.
P, 24. mai kell 14 - I NELIPÜHA ARMULAUAGA JUMALATEENISTUS, kirikukohv pastoraadis.
P, 7. juuni kell 14 ARMULAUAGA JUMALATEENISTUS, kirikukohv pastoraadis.

KIRIKU KÜLASTAMINE KOKKULEPPEL - VÕTKE JULGESTI ÜHENDUST!

Koguduse hooldajaõpetaja on Hedi Vilumaa, hedi.vilumaa@eelk.ee, tel 5348 5573.
Koguduse juhatuses esimees on Raimond Vaher, karksi@eelk.ee, tel 5190 0073.

Liikmeannetused ja toetused saab teha kas kirikus või pangas:
Eesti Evangeelse Luterliku Kiriku Karksi Peetri kogudus:
SEB EE401010302010444001 või EE541010302010442003
Suur tänu annetuste ja toetuste eest!

EELK HALLISTE PÜHA ANNA KOGUDUSES

- P, 10. mai kell 11** Ülestõusmisaja 6. pühapäev. Palvepühapäev Rogate, emadepäev. Missa.
Juhtmõte: Südame kõne Jumalaga.
P, 24. mai kell 11 1. nelipüha, leeripüha. Missa.
Juhtmõte: Püha Vaimu väljavalamine
P, 14. juuni, pühapäev kell 11 3. pühapäev pärast nelipüha. Missa. *Juhtmõte: Kutse Jumala riiki.*
T, 23. juuni kell 11 Võidupüha. Surnuaiapäeva Halliste kalmistul.
T, 23. juuni kell 13 Võidupüha. Surnuaiapäeva Abja kalmistul.
P, 28. juuni kell 11 5. pühapäev pärast nelipüha. Missa.
Juhtmõte: Halastage!

Kuni ülestõusmispuhadeni peame pühapäevaseid missasid kiriku käärkambris.

EKNK ABJA-PALUOJA KOGUDUSES

- Neljapäeviti kell 18** Öhtu Meestele, Jaama tn 15.
Neljapäeviti kell 18 Öhtu Naistele, Pärnu mnt 32 II korrus (sissepääs maja tagant).
Reedeti kell 19 Noortekas, Pärnu mnt 32 II korrus (sissepääs maja tagant).
Pühapäeviti kell 12 Jumalateenistus, Jaama tn 15.

R 8.05 : Matthieu
kl 19 : Metzger
Abja : Paul
kultuurimaja : Brousseau

saksofon, Prantsusmaa
klaver, Prantsusmaa

Pilet 10.-

ÖÖS ON HÄÄLI

16.05.2026

PÜHAPÄEVAL 7. JUUNIL KELL 12.00 MÕISAKÜLA SUVEAIAS

PIIRILINNALAADA JUUBELIKONTSERT

10

ESINEVAD
MÄNNISTE PEREBÄND

KOHALIKUD ISETEGEVUSLASED MÕISAKÜLA BIGBÄND

TASUTAL

Karksi-Nuia PÜ JUTUTUBA

ootab eakaid

26. mai
kell 11.00

Kalda 6B Karksi-Nuias

Info 53412507

Mõisaküla kirik

Pühapäeval, 3. mail kell 13.00 missa
Pühapäeval, 17. mail kell 13.00 palvus
Pühapäeval, 31. mail kell 13.00 missa

KUHU MINNA

ABJA KULTUURIMAJA

Pärnu mnt 28, Abja-Paluoja

I korruse fuajees mai-juuni Kati Össo maalinäitus

8. mail kell 19 kontserdisari „Muusika 108 Eestimaale“ kontsert „Allikad“ (Sources)

Matthieu Metzger – saksofon, Paul Brousseau - klaver, Prantsusmaa. Pilet 10.-

23. mail kell 12 Abja muusikakooli VII klassi lõpuaktus.

Kell 14 Abja muusikakooli IV klassi lõpuaktus.

26. mail kell 18 Abja muusikakooli kevadkontsert.

28. mail kell 17 klubi Meelespea peoõhtu. Külla tuleb lasteteater Cipolino etendusega „Tuhkatriinu“. Tantsuks mängib Aivar Juuse. Pääse 10.-.

29. mail kell 15 Abja lasteaia Pähklikeste rühma lõpupidu.

ABJA PÄEVAKESKUS

Pärnu mnt 10, Abja-Paluoja

Esmaspäeval

• **4. mail ja 18. mail kell 13** jututuba.

Teisipäeviti

• joogavõimlemine **kell 11**, juhendab Agnes.

• saviring **kell 13** ja **kell 17**, juhendab Lea, osalustasu 5 eurot.

Kolmapäeviti

• **kell 13** võimleme või läheme kepikõnnile Kerstiga (oleneb ilmast), võimlemise osalustasu 1 euro.

Neljapäeviti

• **kell 10** on päevakeskus erihoolekande päralt (igapäevaeltu toetamise- ja toetatud elamise teenus SKA otsuse alusel).

• **14. mail ja 21. mail** mälu treening **kell 13** Agnese juhendamisel, osalustasu 1 euro.

Reedeti

• **kell 13** toiduring, toiduringi osalustasu 3 eurot.

Olete oodatud!

Ootame Halliste naise sõba kududa soovijaid!

Päevakeskuses müügil käsitöö.

Võimalik rentida jäätisemasinat ja päevakeskuse ruume.

Info päevakeskusest või mob 5787 7820.

HALLISTE RAAMATUKOGU

Kulla Leerimaja

Raamatunäitused:

4.–29. maini raamatunäitus „Rahvakirjanik Ira Lember 100“.

4. mai – 19. juuni raamatunäitus „Suvi raamatuga“ Halliste põhikoolis.

1.–29. juuni raamatunäitus „Aasta tegijad Eesti looduses“.

12. mail kell 15.30 Kirjandusklubi.

Kõik endised ja uued kirjandushuvilised on oodatud! Kuulame, arutame ja mõtleme kaasa. Jagame lugemiselamusi ja raamatusoovitusi. Valime uue teema lugemiseks. Loome vabas juturingis ise hubase koosolemise.

HALLISTE RAHVAMAJA

Klubi 5, Halliste

12. mail kell 19 Mõisaküla Mulgi kaabu juures. Halliste rahvamaja ja Mõisaküla kultuurimaja ühine "Jundam"

6. juunil kell 11 Halliste otsib oma külavanemat!

13. juunil Mulgi külavanemate ümarlaud.

22. juunil kell 16 Laste jaanipäev Annatare juures.

22. juunil kell 20 jaanipäev ansambliga The Guys Annatare juures, esinevad Halliste rahvamaja isetegevuslased.

KARKSI-NUIA KULTUURIKESKUS

Viljandi mnt 1, Karksi-Nuia

4. mail kell 17 Mulgi peo tantsijate eelproov.

12. mai August Kitzbergi nimelise gümnaasiumi kevadkontsert.

13. mail kell 10–12 doonoripäev.

14. mail kell 17.30 Mulgi valla noortevolikogu sündmus.

25. mail Karksi-Nuia muusikakooli kevadkontsert.

1. juunil kell 11 lastepäev August Kitzbergi nimelise gümnaasiumi staadionil.

Näitused:

2. aprill – 5. mai 2026, II korruse kohvik ja fuajee – Karksi-Nuia käsitööringi aastanäitus.

7. aprill – 30. juuni 2026, August Kitzbergi nimelise gümnaasiumi õpilaste kunstinäitus, I korruse fuajee ja sinine saal.

KARKSI-NUIA RAAMATUKOGU

Viljandi mnt 1, Karksi-Nuia

14. mail kell 10 „Lugemisisu“ programmi lõpetamine Karksi-Nuia lasteaia Rebaste rühmale.

25. mail kell 11 „Lugemisisu“ programmi lõpetamine A. Kitzbergi nim gümnaasiumi 2.b klassile.

Raamatunäitused:

2.–30. mai „Eestimaa puit“

2.–30. mai „Aidi Valliku lood“

2.–30. mai „Iga päev on emade päev“

KARKSI KÜLAMAJA

Karksi küla

13. mail kell 11 eakate ennelõuna väikese üllatusega.

MÕISAKÜLA KULTUURIMAJA

Kiikre 13, Mõisaküla

8. mail kell 17 emadepäeva kontsert. esinevad Mõisaküla lasteaia lapsed.

12. mail kell 19 Jundam (Mulgi kaabu juures) kuulutama, et tulemas on Mulgi pidu kontsertiga, kus esinevad Mõisaküla ja Halliste isetegevuslased ning lõõtsapoiss Brait Pärnik.

20. mail kell 18 Tervisepäev.

7. juunil kell 9 Eesti-Läti Piirilinnalaat kell 12 algaval laadakontserdil esineb Männiste perebänd.

22. juunil kell 20 jaanituli.

MÕISAKÜLA MUUSEUM

Kesk tänav 4, Mõisaküla

16. mail kell 9–22 Muuseumiöö „Öös on hääli!“.

Muuseumisaal avatud 9.00–20.30. Vaadata raamatunäitus "Hääled loodusest". Kogu päev võimalus teha dresinistö raudteel. Muuseumiöö pilet 1 euro. **Kell 21–22** öömatk „Kuulame looduse hääli“. Kogunemine alates kell 20.45 muuseumi ees. Riietus vastavalt ilmale.

29. augustini näitus „Kui jaama saabus rong“. Fotonäitus on koostatud ajajoonena ja pühendatud 130 aasta möödumisele reisirongiliikluse avamisest Mõisakülas.

MÕISAKÜLA RAAMATUKOGU

Kesk 4, Mõisaküla

Puhkuse töttu suletud 05.05–15.05 ja 25.06–17.07.

Raamatute väljapanekud:

18.05.–30.06 Loodus kutsub.

18.05.–30.06 Reisile „Minu sarjaga“.

ÕISU RAAMATUKOGU

Ringi 3, Õisu

18.05–24.05 raamatukogu suletud, puhkus.

28. mail kell 17.30 kirjandusklubi.

UUE-KARISTE RAHVAMAJA

Uue-Kariste küla

14. mail kell 15 Klubi 60+ kokkusaamine.

11. juunil kell 15 Klubi 60+ tähistab Uue-Kariste rahvamaja 88. aastapäeva.

Hea geenidoonor!

Tartu Ülikooli Eesti geenivaramu korraldab juba teist korda üht Eesti ajaloo suurimat vaimsele tervisele ja seda mõjutavatele teguritele keskenduvat uuringut. Uuringu eesmärk on mõista, kuidas geneetilised, sotsiaalsed ja elustiiliga seotud tegurid mõjutavad inimeste heaolu ja vaimset tervist.

Teadlased panevad südamele, et portaalis MinuGeenivaramu asuvat veebiküsimustikku on oodatud täitma kõik geenidoonorid, olenemata sellest, kas inimesel on elu jooksul vaimse tervise probleeme esinenud või mitte. Osalemiskutse on saadetud geenidoonoritele ka meilile.

Eestikeelset veebiküsimustikku saab täita nii arvutis kui ka nutiseadmes ning see võtab aega keskmiselt 30 minutit. Kõige kiiremad vastajad

on praeguseks küsimustiku lõppu jõudnud vähem kui 15 minutiga.

Kui koroonapandeemia ajal sai vaimne tervis palju tähelepanu, siis teadlaste sõnul on ka praeguse aja sündmused meie heaolule paras väljakutse.

On tarvis jälle saada, millised on meie heaolu kujundavad ja seda mõjutavad täpsed mehhanismid. Vaimse tervise murede ennetamiseks on eriti tähtis paremini mõista, miks on mõned inimesed keskkonnanäitingimuste suhtes palju haavatavamad, samas kui teised on väga vastupidavad.

TÜ Eesti geenivaramu juhi Lili Milani sõnul tasub geenivaramu portaali külastada ja uudistada seal enda kohta käivaid andmeid. Paljud geenidoonorid pole veel kordagi

Oled geenidoonor?
Osale uuringus ja aita mõista, mis mõjutab Eesti inimeste heaolu ja vaimset tervist
portaali.geenidoonor.ee

veebilehega tutvust teinud.

„Kui sa ei mäleta või ei ole kindel, kas oled geenidoonor, on seda lihtne teada saada, proovides oma ID-kaardi, Smart-ID või mobiil-ID-ga

sisse logida portaali portaali.geenidoonor.ee,“ ütles Milani.

LOTA VANA
Tartu Ülikooli genoomika instituudi teaduskommunikatsioonijuh

TEADE

Mulgi vallavalitsus pakub tööd TUGIISIKULE

Tööd pakume tugiisikule, kelle ülesanne on olla toeks 6-aastasele lapsele Karksi-Nuia lasteaias.

Sobiv inimene on:

- rõõmsameelne ning positiivse ellusuhtumisega;
- toetav ja lapsesõbralik;
- kasuks tuleb tugiisikukoolituse läbimine ja eelnev töökogemus lastega.

Tugiisiku ülesanne on toetada ning arendada lapse iseseisvust ja arengut kogu lasteaiapäeva vältel, toetades lapsel paremini kohanedas rühmaeluga.

Lisainfo saamiseks palume võtta ühendust sotsiaaltöötspetsialist Liivi Loiga telefonil: +372 5341 2506 või e-posti teel: liivi.loi@mulgivald.ee

*Õnnitleme uusi vallakodanikke
ja nende vanemaid*

5. aprillil sündis Liis ja Kermo Tahkeri perre poeg **RAGNAR**

6. aprillil sündis Triinu ja Marko Lehtla perre tütar **EMILIA ROSALIE**

AMSERV 10+ AUTOTEENINDUS

Kvaliteetne autoteenindus soodsama hinnaga – alates 10 aasta vanustele sõidukitele.

- Toyota tehnõlevaatus
- Toyota hooldus
- Toyota varuosad

-25%

- Rehvihotell 35€
- Remonditööd 69€/h*
- Toyota Optifit õlivahetus 120–170€

* Remonditööde tavahind 85 €/h

Broneeri aeg amservauto.ee/broneeri või telefoni teel **650 2179**

Amserv Viljandi
Pargi 3b

AMSERV
amservauto.ee/viljandi

**Katuste ja
fassaadide
pesemine ja
värvimine.**

Tel 501 0834

Ostan nõukogude aegsete sõiduaudode kasutamata varuosi. Võib pakkuda seismajäänud VAZ sõidukit. Tel 5565 1952

*Aeg möödub ja riivab nii mõnda,
elu viib paljugi käest.
Aja õigus on võtta ja anda,
kuid mälestus on jääv...*

MÄLESTAME

HELDUR TAMMEARU
20.06.1965 – 01.04.2026

REIN NAEL
19.02.1941 – 12.04.2026

JEVGENI OSIN
29.04.1940 – 06.04.2026

HARRI SAIMRE
17.05.1954 – 13.04.2026

JÜRI-REIN TAMM
10.12.1939 – 09.04.2026

HEINO DORBEK
06.03.1944 – 15.04.2026

EVI LAARMANN
11.12.1936 – 10.04.2026

MALLE PUUSEPP
06.08.1940 – 19.04.2026

ELLI KUUSK
10.08.1960 – 11.04.2026

ARHITEKTUURNE PROJEKTEERIMINE ESKIISIST EHITUSLOANI

- Arhitektuurne ja ehituslik projekteerimine
 - Ehituslubade taotlemine
 - Detailplaneeringute koostamine
 - Projekteerimisalane konsultatsioon

MEELDIVAT KOOSTÖÖD SOOVIDES!
info@ekelisprojekt.ee +372 5632 7877 ekelisprojekt.ee

EKELIS PROJEKT
ARHITEKTUURIBÜROO

**Eterniit, plekkprofiil katusetööd.
Puitfassaadide soojustamine ja viimistlus.
Kortermaja trepikodade renoveerimine.**

**MILTON
GRUPP**

☎ 5352 9476
✉ mehitus@gmail.com

Mulgi arvutid
Üits kige paremp puut

**Printerikassetid
IT hooldus
Arvutid**

Lossi 20, Viljandi
tel. 5611 0405
E-R 10-18, L 10-14

Puurkaevud
Maaküte
Veesüsteemid
Biopuhastid
Septikud
Mahutid

Puurvesi
PUURKAEVUD

KONTAKT
www.PUURVESI.ee
Info@puurvesi.ee
+372 5566 2032
+372 5569 4310

**Küttepuu müük Mulgi vallas
Veelikse külas. Transpordiga.**

Tauri Õigus, tel 5345 8630.

JUNDAM

MULGI PIDU

12.05.2026 KELL 19.00
MÕISAKÜLA MULGI KAABU JUURES

Mõnusalt mulgine kontsert. Esinevad Mõisaküla lasteaed, Kammerkoor Kungla, naisrühm Utenkuun, memmede tantsurühm Vaprakesed, Halliste rahvamaja memmede rühm Sõsare, naisrühm Hanna. Meeleolu loob Brait Pärnik karmoskal.

*Õnnitleme maikuu
sünnipäevalapsi!*

1. MAI

PEETER TALU 88
VAINO KAUNISSAAR 85
VALENTINA KURVITS 90
MAIE SARV 81
TATJANA TEEARU 81
EEVI HUNT 80
MARE TÕNISSON 70

3. MAI

ANNI PILK 98
LEILI-LINDA KUUT 94

5. MAI

AHTO RIST 91
AZAT IDRISOV 84
MAIMU KIRSIPUU 85

6. MAI

MAIE LEIMANN 87
HELJU KUUSK 70

7. MAI

ARNOLD URB 90
MAIE TÕNS 82

8. MAI

LEINI RIIS 86
EHA AVERJANOV 75

9. MAI

ELLI ERG 87

10. MAI

SILVI SAAR 94
AIME TAMMARU 83

11. MAI

HELGI-LUULE TALV 89
MARGOT EENSOO 70

13. MAI

REIN ANNUS 83
LEA MÖLDRE 83
MAIE-MARIE TAMM 81
MAIE TIIK 81
JAKOV MÕSJUK 70
TIIU SEPP 75

14. MAI

MALL SIKK 88
NIKOLAI KIVI 70

15. MAI

ENNO RÜÜSAK 84
LIIDI MOOSES 84
AIVAR SINK 70

16. MAI

MAIDO LEPIK 89
ENDEL LUTS 89
OLGA KÕOLEHT 89
MAIMU ÕISMETS 84
ARVI MEIDLA 70

18. MAI

ALEKSANDER PIHLAPUU 91
IVI-HELJO HARJU 87
MAIA SAIDLA 85
IVAR SOON 75

20. MAI

MARGUS ANNUS 81

21. MAI

MAGDA KASK 94
MAIJA NELLIS 86

22. MAI

LEONTINA VAHER 88
ARVO KUUSK 75

23. MAI

ELMAR OKAS 86
REET KULL 83
IRINA-LIKERJA LAPPO 82

24. MAI

MILVI BACHMANN 90
MARE HALLISTE 85
AGU MALKEN 75

25. MAI

JOHAN TÕHK 83
URVE OTS 82
ENE VATISKA 70

26. MAI

JÜRI RAJAMÄE 82
LAINE SARV 90
HILDA MAISTE 83
MAIE LOIT 75

28. MAI

ASTA KALJURA 70

29. MAI

REIN SEEGEL 83
HILJA HEINSALU 91
MAI PEHME 90

31. MAI

MATI OTT 84

**Korstna-
pühkija
Kalev**

Helista 552 2759

